

JAVNA AGENCIJA
REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARNOST PROMETA

Sektor za preventivo in vzgojo v cestnem
prometu

Številka: 37172-5/2014/12

Datum: 18.8.2014

Kotnikova 19a
1000 Ljubljana
Slovenija
telefon: 01 400 88 70
telefaks: 01 400 88 75
<http://www.avp-rs.si>

Ravnateljem/icam osnovnih šol in vrtcev!

Zadeva: Prometno-vzgojne aktivnosti za večjo varnost otrok v šolskem letu 2014/15

Pričenja se novo šolsko leto 2014/2015, v katerem bi radi z vašo pomočjo in sodelovanjem kot doslej izvajali različne prometno-vzgojne programe in akcije, s katerimi želimo dopolniti kurikularne vsebine s tega področja in zagotoviti ustrezno varnost otrok na slovenskih cestah.

Pod okriljem akcije Začetek šole, ki jo izvajamo v okviru Nacionalnega programa varnosti cestnega prometa 2013-20122 v sodelovanju z Ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport, smo pripravili različne preventivne aktivnosti, o katerih ste obveščeni tudi s strani občinskih Svetov za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. Akcija Začetek šole je odličen primer akcije, kjer različni državni organi in organizacije, lokalni sveti za preventivo in druge službe ter nevladne organizacije sodelujejo s šolami za zagotavljanje večje prometne varnosti otrok ob začetku pouka. Varnost otrok, ki spadajo med ranljivejše udeležence v prometu, je sicer relativno dobra, tudi zaradi urejanja šolskih poti, zagotavljanja šolskih prevozov otrok, prometno-vzgojnih programov itd. Šole in vrtci, učitelji in vzgojitelji opravijo ob tem ogromno dela, vendar pa v šolo vstopajo vsako leto novi učenci, zato je potrebno vse aktivnosti kontinuirano izvajati vsako leto, ter jih iz razreda v razred dopolnjevati in nadgrajevati.

V nadaljevanju bi radi na kratko predstavili prometno-vzgojne programe, ki bodo v tem šolskem letu potekali pod našim okriljem:

Začetek šole – september 2014

V okviru nacionalne akcije Začetek šole bi želeli, da na ravni šole izvedete:

- Prvo in drugo-šolci morajo obvezno nositi rumene rutice, ki so znak začetnikov v prometu
- Prvošolci nujno potrebujejo spremstvo na poti v šolo
- Razdelite preventivna gradiva (knjižice za prvošolce Prvi koraki v svetu prometa) in seznanim starše
- Spodbujajte starše, da prihajajo z otroki v šolo peš ali s kolesom (učenci brez kolesarskega izpita v spremstvu odraslega kolesarja)
- Obnovite in posodobite Načrte varnih šolskih poti ter z njimi seznanim starše in otroke (tudi starejše)
- V vzgojni načrt vključite vsebine prometne vzgoje – od posameznih projektov in aktivnosti, Načrta varnih šolskih poti tako za pešce, kolesarje, z avtomobilom ali organiziranim prevozom z urniki, pravili ravnanja itd.
- Sodelujte in koordinirajte prostovoljce, ki varujejo otroke na šolskih poteh ter zagotovite v sodelovanju s starimi starši, starši ali drugimi prostovoljci celoletno Šolsko prometno službo

- Poskrbite, da bodo otroci na šolskih prevozi vedno pripeti z varnostnim pasom (tudi v šolskem kombiju ali avtobusu) ter preverite avtobus in voznika

Spodbudili bi vas radi, da vedno naročate prevoze skladno s Pravilnikom o prevozi otrok avtobuse in druga vozila, ki imajo na vseh sedežih vgrajene varnostne pasove. Ob tem bi vas radi ponovno opozorili tudi na **dosledno uporabo varnostnih pasov na vseh organiziranih prevozih**, tako rednih šolskih prevozih, kjer lahko nemalokrat opazimo nepravilnosti, kot tudi raznih dodatnih prevozih.

Šolska prometna služba – celotno šolsko leto

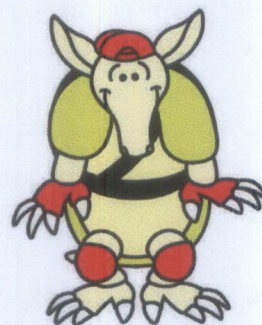
AVP-SPV spodbuja delovanje šolske prometne službe učencev in odraslih, ki na nevarnejših mestih v okolici šole pomaga učencem pri prečkanju ceste skozi celotno šolsko leto. Šolska prometna služba je organizirana v okviru šole, občinski SPV pa koordinirajo delo prostovoljcev. AVP-SPV zagotavlja usmeritve za delo in skupaj s Policijo tudi programe usposabljanja za učence ter prostovoljce. Pri delu prostovoljci nosijo posebne oznake (rumen telovnik) ter uporabljajo opremo (stop znak) in dogovorjene geste, vozniki pa so dolžni upoštevati njihove znake. Zavedamo se, da je zagotavljanje dovoljšnjega števila prostovoljcev lahko problem, zato je smiselno, da se oblikuje na šoli skupina prostovoljcev med starši, starimi starši učencev ter krajan, ki bi bili pripravljeni skozi leto nameniti nekaj časa za varovanje otrok. Šolska prometna služba je smiselna tudi kot ukrep na najbolj nevarnih mestih, kjer drugi ukrepi zaradi finančnih sredstev ali dolgoročnosti še niso mogoči.

Evropski teden mobilnosti – september 2014

Slovenska mesta se že vrsto let priključujejo akciji Tedna mobilnosti ter Dnevu brez avtomobila, ki bo v letošnjem letu potekal od 16. do 22. septembra 2014. Osnovni namen akcije je promocija alternativnih, bolj zdravih in bolj ekoloških načinov prevoza. Tudi v letošnjem letu naj bi mesta in kraji v tednu mobilnosti organizirali različne dogodke in dejavnosti za promocijo alternativnih načinov prevoza. AVP-SPV in občinski sveti se vključujejo v akcijo kot eden od sodelavcev predvsem z nasveti za varno vožnjo s kolesom in pripravo akcije za seznanjanje z varno vožnjo v mestu za učence, ki so v preteklem šolskem letu opravili kolesarski izpit ter akcijami kot so Ulice otrokom, s katero želimo opozoriti širšo javnost, da površine v okolici šol in vrtcev namenjajo igri otrok ter jim tako zagotovi varne površine.

Projekt Pasavček za večjo varnost otrok med vožnjo v avtomobilih – september 2014 – maj 2015

Tudi v letošnjem letu bomo nadaljevali z izvajanjem projekta Pasavček od oktobra 2014 do maja 2015. S prijavi bomo pričeli v septembru v okviru nacionalne akcije Varnostni pas preko spletne strani www.pasavcek.si. Osnovni namen projekta Pasavček je spodbujati dosledno uporabo otroških varnostnih sedežev in varnostnih pasov na vseh vožnjah s sloganom: Red je vedno pas pripet! V Sloveniji so otroci najbolj ogroženi kot potniki v avtomobilih, saj jih je na podlagi statističnih podatkov kar 46% huje poškodovanih in umrlih v prometnih nesrečah kot potniki v avtomobilih. Z dosledno uporabo varnostnih pasov in otroških varnostnih sedežev bi lahko za 50% zmanjšali število mrtvih otrok, ko so potniki v avtomobilu. V lanskem šolskem letu je v projektu sodelovalo skupno 678 vrtčevskih skupin in šolskih oddelkov prve triade iz vse Slovenije, kar predstavlja preko 12.500 otrok ter skoraj 1.300 učiteljev in vzgojiteljev iz 91 slovenskih občin.

V podrobnejšem dopisu in povabilu k prijavi bomo v sredini septembra obvestili učitelje in vzgojitelje, ki so v preteklosti že sodelovali v prometu. Obvestilo pa bo šlo tudi preko občinskih SPV na posamezne šole in vrtce. Gradiva za delo na šolah in vrtcih ter navodila za izvedbo projektnega dela bodo prejele prijavljene skupine in oddelki. Več o projektu pa najdete tudi na spletnih straneh www.avp-rs.si ter www.pasavcek.si.

Akcija Bodi preViden – oktober 2014 do januar 2015

Akcija Bodi preViden opozarja na dosledno **upoštevanje prometnih pravil za pešce in uporabo odsevnih predmetov v pogojih slabše vidljivosti**, saj so pešci le tako lahko bolj varni. Akcija Bodi preViden je namenjena dvema starostnima skupinama. Otrokom in starejšim, posredno pa opozarja na zahteve za varno ravnanje v prometu tudi voznike ter starše otrok. Akcija Bodi preViden je del aktivnosti za večjo varnost pešcev, ki potekajo na nacionalni ravni in jih koordiniramo na AVP- Svetu za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. Akciji se bodo s svojimi aktivnostmi pridružili tudi Policija, Zavod RS za šolstvo, Direkcija RS za ceste ter številne nevaldne organizacije.

bodi preViden

Akcija Bodi preViden se bo začela v oktobra 2014, ko se začne krajšati svetli del dneva in je uporaba kresničk in drugih odsevnih materialov nujna, aktivnosti pa trajajo vse do konca februarja 2015. Vsebinsko se akcija z delom povezuje z nalogo – pisanjem sporočil, predvideno za učence tretjih oz. četrtih razredov. AVP-SPV bo za namene akcije izdal posebne razglednice, pisma, plakate in zgibanke Bodi preViden, ki jih bodo prejeli oddelki, ki se bodo odločili za sodelovanje v akciji, vsa gradiva bodo prejeli preko občinskih SPV. V okviru akcije je pripravljena širša medijsko akcijo s

televizijskim in radijskim oglasom, glede na pomanjkanje finančnih sredstev pa bomo poskušali zagotoviti brezplačno predvajanje.

Podrobnejše informacije o poteku akcije bodo posredovane preko občinskih SPV v začetku oktobra 2014.

Teden prometne varnosti – oktober 2014, 4. – 10. maj 2015

V mednarodnem tednu otroka od 6. do 10. oktobra 2014 bodo potekale tradicionalne aktivnosti, ki jih organizirate na osnovnih šolah s pomočjo in v sodelovanju z občinskimi SPV. V tem tednu predlagamo, da se na šoli pripravijo **prometni dnevi za vse razrede** z vključitvijo raznoraznih prometnih vsebin primernih posamezni starosti otrok (za nižje razrede aktivnosti npr. v projektu Pasavček, risanje, lutkovne predstave, itd., za višje razrede v povezavi z varnim kolesarjenjem, preglede koles, razni fizikalni in kemični preizkusi glede hitrosti in sil, izpušnih plinov v prometu itd.). Predlagamo tudi **obiske županov ali občinskih uprav**, v katerih lahko otroci predstavijo svoje videnje prometne situacije v njihovem šolskem okolju, predstavijo svoje predloge in zaprosijo za urejanje in izboljšanje prometne varnosti. V tem času lahko v okolici šol in vrtcev organizirate **akcijo Ulice otrokom**, s katero želimo za en dan zapreti ulice v okolici šol in vrtcev, kjer bi lahko potekala otroška igra. Ne gre za glavne ceste v naselju, ampak takšne ulice, ki bi jih lahko z dolgoročnejšimi ukrepi preuredili v območja umirjenega prometa, kjer je hitrost vozil omejena na 5 km/h in imajo šibkejši udeleženci (otroci, pešci, starejši) prednost.

Poleg tega pa bo v okviru **Organizacije Združenih narodov** potekal že tretji mednarodni teden **prometne varnosti otrok in sicer od 4. do 10. maja 2015**. Takrat vas vabimo, da se nam pridružite pri načrtovanih aktivnostih obeležitve tega dogodka na najvišji svetovni ravni. Veseli bomo tudi vaših idej, in vas bomo dodatno povabili k sodelovanju.

Usposabljanje za vožnjo kolesa – skozi šolsko leto 2014/2015

Kolo je eno najbolj priljubljenih prevoznih sredstev otrok, saj jim pomeni hkrati igralo in prevozno sredstvo. Prve spretnosti si pridobijo otroci že pri štirih ali petih letih starosti. Za samostojno vožnjo v prometu pa so sposobni šele, ko so stari vsaj 10 let in opravijo kolesarski izpit. Kolo je poleg tega tudi okolju in zdravju eno najbolj prijaznih prevoznih sredstev. AVP-SPV zato stalno opozarja na ustrezna znanja in opremo kolesarjev. Otroci lahko s kolesom prihajajo v šolo, ob pogoju, da so urejene dovolj varne površine za kolesarje, ter mlajši otroci v spremstvu odraslih.

Vsaka osnovna šola mora ponuditi učencem možnost usposabljanja za vožnjo kolesa, ki mora potekati po Programu usposabljanja za vožnjo kolesa, ki predvideva teoretični del usposabljanja in se zaključi s teoretičnim preizkusom znanja, nato pa vožnjo na sprednostnem in prometnem poligonu ter na koncu usposabljanje v dejanskem prometu. Za namene teoretičnega usposabljanja smo v sodelovanju z Ministrstvom za izobraževanje, znanost, kulturo in šport pripravili spletni portal <https://promet.kolesar.info/adm/> preko katerega se opravlja teoretični del kolesarskega izpita. Prav tako so učencem za vajo javno dostopna vsa vprašanja, ki se naključno prikazujejo preko naše spletne strani <http://www.avp-rs.si/index.php/preventiva/simulacija-izpita/kolesar>.

Za izvajanje Programa usposabljanja za vožnjo kolesa mora biti na šoli vsaj en učitelj ustrezno usposobljen preko programov stalnega strokovnega spopolnjevanja učiteljev, ki jih koordinira in izvaja Zavod RS za šolstvo. V okviru AVP – SPV pa bomo izvajali **obdobna usposabljanja za učitelje mentorje glede uporabe spletnega portala** za izvedbo teoretičnega dela kolesarskega izpita. O natančnih datumih boste obveščeni preko občinskih SPV in preko Ministrstva za izobraževanje

Šolska, občinska in državno tekmovanje "Kaj veš o prometu" – april, maj 2015

Preko istega kolesarskega portala <https://promet.kolesar.info/adm/> potekajo tudi Tekmovanja Kaj veš o prometu, ki pomenijo dodatno spodbudo za učenje prometnih pravil, razvijanje spretnosti in pravilne vožnje v prometu med otroki in mladostniki. So tradicionalna oblika preventivnih akcij za kolesarje, ki potekajo od ravni šolskih tekmovanj do državne ravni. AVP-SPV skrbi za vsebinsko zasnovo tekmovanj, testiranje za šolska in občinska tekmovanja in organizacijo državnega tekmovanja. Državno tekmovanje za to šolsko leto bo predvidoma potekalo v soboto . maja 2013. Pripravljen bo razpis za celotno izvedbo tekmovanj od šolskih do državnega, o katerem boste obveščeni preko občinskih SPV ter naše spletne strani www.avp-rs.si.

Varno kolo – september 2014, april, maj 2015

Z akcijo Varno kolo, ki jo organizirajo občinski SPV v sodelovanju s šolami, se preverja tehnično brezhibnost koles, ki jih vozijo učenci. Akcijo organizira šolska prometna služba ob sodelovanju s sveti za preventivo, policijo, AMD ali ZŠAM. Ob pregledu koles se za vsako kolo vodi zapisnik, ki ga prejme učenec – lastnik, ter s podpisom staršev. S tem zapisnikom so starši oz. skrbniki opozorjeni o stanju kolesa, ki ga uporablja učenec. Če je kolo tehnično neoporečno, prejme učenec posebno nalepko Varno kolo. Za vsa kolesa, ki so bila zavrnjena se organizira ponoven pregled, na katerem lahko pridobijo nalepko o tehnični brezhibnosti kolesa. AVP – Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu zagotavlja bloke za zapisnike in nalepke Varno kolo, ki jo dobi tehnično brezhibno kolo, vsa gradiva lahko dobite preko občinskih SPV.

Bistro glavo varuje čelada – september 2014, april, maj 2015

AVP-Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu že vrsto let z akcijo Bistro glavo varuje čelada spodbuja uporabo čelad in oblikuje pozitiven odnos do uporabe kolesarskih čelad. V okviru akcije se izvaja preventivna in promocijska akcija za spodbujanje uporabe čelade v okviru različnih preventivnih dogodkov, kjer prikažemo s pomočjo demo čeladice zakaj je uporaba zaščitne čelade nujna. Hkrati lahko obiskovalci preverijo naletno težo glave ter se poučijo o možnih poškodbah, če čelade ne uporabljajo. Predstavljena pa je tudi pravilna uporaba čelade, s pravilno izbiro in namestitvijo na glavo. Prav tako se v okviru akcije zagotavlja določeno količino kolesarskih čelad za delo občinskih SPV in njihove akcije ter za izvajanje državnega tekmovanja Kaj veš o prometu.

Prometne delavnice – celo šolsko leto

Prometne delavnice so prometno-preventivni program za mladostnike, ki ga izvajamo v višjih razredih osnovnih in srednjih šolah po Sloveniji. Sam program obsega aktivnosti v manjših skupinah (do 15 - 20 učencev), ki pod mentorstvom moderatorja sodelujejo v raznih socialnih igrah, diskutirajo, se informirajo o glavnih dejavnikih nastanka prometnih nesreč in ustreznem ravnanju. Glavni namen je predvsem oblikovati pozitiven odnos do varnosti ter primerna stališča in prepričanja glede nevarnih ravnanj (alkohol v prometu, uporaba zaščitne čelade, prehitra vožnja itd.).

Preventivni dogodki – celo šolsko leto

V okviru AVP – SPV izvajamo na lokalni ravni tudi preventivne dogodke v podporo nacionalnim preventivnim akcijam (hitrost, alkohol, pešci, kolesarji, zaščitna čelada, varnostni pas in otroški varnostni sedeži itd.). Preko koncepta aktivnega praktičnega učenja lahko udeleženci preizkusijo naše demonstracijske naprave, naši podizvajalci pa jim predstavijo posamezne vsebine in ustrezno varnejše vedenje. Za izvedbo se je mogoče dogovoriti preko občinskega SPV, ki delno sofinancira tudi kritje stroškov izvedbe zunanjih podizvajalcev.

Sodelovanje med šolami in občinskimi sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu

AVP-Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu sodeluje na lokalni ravni s posameznimi občinskimi sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. Preko njih razširja gradiva in učne pripomočke, jih usmerja in spodbuja ter sodeluje z njimi pri pripravi različnih prometno-preventivnih akcij. Občinski sveti so organi lokalnih skupnosti in sodelujejo na lokalni ravni s policijo, občinsko upravo, osnovnimi in srednjimi šolami ter drugimi zainteresiranimi društvi, organizacijami, institucijami in posamezniki. S kakršnimikoli problemi, ki se nanašajo na prometno varnost vaših učencev ali v okolici vaše šole, se obrnite na vaš občinski svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu.

Občinski sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu so zadolženi tudi za oceno in izdajo mnenja o varnih ali nevarnih šolskih poteh na podlagi 56. člena Zakona o osnovni šoli. V sodelovanju z njimi na šolah obnavljajo tudi načrte varnih šolskih poti, ki jih ob začetku pouka predstavijo tudi staršem in otrokom.

Spletna stran www.avp-rs.si

AVP-Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu na spletni strani www.avp-rs.si, objavlja vse informacije o akcijah, ki jih pripravlja, organizira, spodbuja ali podpira SPV, gradiva, ki jih izdaja in zagotavlja za šole, programe prometne vzgoje v šolah in vsebine pomembne za usposabljanje za vožnjo kolesa.

Drugi projekti:

Projekt Varnost in mobilnost za vse

Mednarodni program Varnost in mobilnost za vse poteka v različnih državah sveta že 14 let zapored. V Sloveniji smo v njem uspešno sodelovali v preteklih letih, skupno je sodelovalo več kot 400 slovenskih šol. Kakovost izvajanja programa v Sloveniji je bila nagrajena tudi na mednarodni ravni. Program se predvidoma nadaljuje tudi v letošnjem šolskem letu in vabimo vas, da ga uvrstite v svoj izobraževalni načrt. V programu sodelujejo učenci 5. ali 6. razreda v skupinah po 15 učencev, organizacija njihovega dela je stvar šole in mentorja. Zaključni projekt

»Varnost in mobilnost za vse – moje ideje, moje pobude« mora predstavljati rešitev oz. ukrep za večjo prometno varnost ali manjše vplive prometa na okolje. Največja vrednost projekta so prav številni manjši praktični in konkretni izvedeni ukrepi, ki nastanejo tekom projekta in lahko z izvedbo v praksi pomembno prispevajo k večji varnosti otrok. Informacije in povabilo bo objavljeno v začetku oktobra 2014 na www.varnost-mobilnost-za-vse.si ter spletni strani AVP www.avp-rs.si.

Varno na kolesu

V lanskem letu se je uspešno nadaljeval tudi projekt Varno na kolesu, katerega nosilec je podjetje Butan plin, o njem pa boste dodatno obveščeni.

Natečaj Cesta ni presta

V sodelovanju z Mladinsko knjigo ter Zavarovalnico Triglav smo ob začetku šolskega leta pripravili tudi natečaj namenjen najmlajšim vrtcem in prvim triadam OŠ. V okviru revij Cicido in Ciciban bodo objavljeni prispevki o varnosti otrok kot potnikov v prometu ter vprašanja za veselo šolo. Prav tako pa bodo vsi prvošolci prejeli rumeno rutico.

Varnost otrok lahko zagotavljamo le s skupnim prizadevanjem staršev, šole in vseh organizacij v družbi, zato vas prosimo za aktivno sodelovanje in skupno delo.

V kolikor imate še kakšno vprašanje se obrnite na nas 01/400 88 70 ali info@avp-rs.si oz. mateja.markl@avp-rs.si.

Lepo pozdravljeni!

Pripravila:

Mateja Markl

Vodja Sveta za preventivo

in vzgojo v cestnem prometu

Poslano: - osnovnim šolam

V vednost: - občinskim SPV

Vložiti: - v zadevo.

